

AmCham

American Chamber of Commerce
in the Czech Republic

Diskuze „How Just Is Justice“, k možnostem zvýšení důvěry veřejnosti v soudní systém a jeho výkonnost, při příležitosti 30 let svobody České republiky, s ministryní spravedlnosti Mgr. Marií Benešovou, Nejvyšším státním zástupcem JUDr. Pavlem Zemanem, Prezidentkou Soudcovské unie Mgr. Danielou Zemanovou, a zástupcem policejního prezidenta plk. Ing. Mgr. Jaroslavem Vildou. Moderátorem debaty je Dan Ťok, bývalý prezident Správní rady Americké obchodní komory. **Debata proběhne v českém jazyce.**

21. ledna 2019

8.30 – 10.00

Alcron Hotel. Štěpánská 40, Praha 1

V první části diskuze panelisté zhodnotí současný stav soudního systému.

Ve svých úvodních slovech panelisté zhodnotí, zda vnímání systému veřejností odpovídá jeho skutečnému výkonu, zejména v oblastech trestné činnosti vedoucích pracovníků a odborníků ve veřejné správě. V případě, že vnímání veřejností neodpovídá skutečnosti, jaká je příčina? Jaké změny by mohly vést ke zlepšení situace?

V druhé části budou panelisté odpovídat na otázky dle jednotlivých faktorů určujících výkon systému.

Zákony a předpisy upravující soudní systém

1. Existují zákony či předpisy, jež omezují kvalitu soudního systému? Pokud ano, které zásady je třeba změnit?
2. Odborníci se domnívají, že tresty za hospodářské trestné činy (zejména, nikoliv však výlučně, u případů ve stadiu pokusu, kdy se výše trestu odvíjí od hypotetické škody) jsou neadekvátně vysoké oproti trestům ukládaným za trestné činy proti životu a zdraví. Domníváte se, že ustanovení upravující oblast hospodářských trestných činů a ostatní oblasti trestných činů, především těch proti životu a zdraví, jsou vyvážené? Neuvažuje se v tomto ohledu o revizi trestního zákoníku?
3. Domníváte se, že jsou v tomto ohledu trestné činy dostatečně definované a sankce dostatečně odrazující?
4. Většina veřejné debaty o soudním systému se soustředila především na nezávislost. Domníváte se, že výkonná a zákonodárná složka vlády tuto nezávislost respektuje? Domníváte se, že současná regulace vyžaduje dostatečnou odpovědnost za kvalitu a efektivitu systému tak, aby jeho nezávislost byla garantována?
5. Uvažuje se o rozšíření „zásady oportunity“ do trestního řádu a zejména do zákona o trestní odpovědnosti právnických osob?
6. Považujete institut „dohody o vině a trestu“ za vhodný nástroj na zvyšování efektivnosti trestního řízení? Daří se ho využívat? Kde vidíte příčinu toho, že v roce 2018 na necelých

58 000 podání obžalob nebo návrhů na potrestání bylo uzavřeno pouhých 110 dohod o vině a trestu?

7. V roce 2017 zahájilo Nejvyšší státní zastupitelství kampaň na podporu vyššího využívání peněžních trestů. Vidíte výsledky této kampaně? Plánujete další podobnou osvětovou akci?

Předvídatelnost a kvalita rozhodování

1. Zlepšila by vyšší úroveň specializace v oblastech trestního a občanského práva kvalitu vyšetřování, práci státních zástupců a soudních rozhodnutí? Pokud ano, jak byste navrhl/a zlepšit specializaci?
2. Jaký vliv má regionální systém soudů na předvídatelnost a kvalitu rozhodování?
3. Zlepšilo by rozsáhlé a okamžité zveřejnění rozhodnutí, zejména soudního rozhodnutí, předvídatelnost a kvalitu takových rozhodnutí?
4. Mnoho odborníků se domnívá, že systém závisí na formalistických základech, což má dopad jak na kvalitu, tak na účinnost systému. Jaký je váš názor? Pokud s tím souhlasíte, co s tím lze dělat, jak ho omezit?
5. Umožnila by reforma politiky odměňování a politiky v oblasti personálního obsazování dosáhnout větší předvídatelnosti a kvality systému?
6. Považujete za možné nedostatek specialistů řešit využíváním externích specializovaných služeb (např. datové analýzy, vyčíslování škod) jinak, než formou přizvání znalce?

Efektivita systému

1. Vede současný systém pobídek (jako jsou pobídky k uzavření soudních případů) k vyšší efektivitě či naopak k narušení výkonu celého systému? Nejsou-li dle Vašeho názoru současné pobídky účinné, jak byste tedy navrhl/a, aby byl systém měřen z hlediska výkonu?
2. Jaký dopad má současný přístup v oblasti personálního obsazování a přístup k odměňování na efektivitu systému? Jaké zlepšení tohoto přístupu byste navrhl/a?
3. Plánuje policie, prokuratura, soudy nebo vláda zavést technologický pokrok (například zaznamenávání ústního slyšení, zveřejňování rozhodnutí na internetu nebo přístup k soudním spisům online), který by systém zpřístupnil a zefektivnil?
4. Vedla by přísnější pravidla a přísnější sankce pro firmy nebo jednotlivce zneužívající systém k větší efektivitě? Jak by měly vypadat?

Důvěra veřejnosti

1. Mohla by větší transparentnost, co se týče rozhodnutí a odůvodnění rozhodnutí, vést ke zvýšení důvěry veřejnosti v soudní systém?